

Predmet: Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K-Po2 22/10

Glavni pretres 21.02.2011.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice oštećenih

Ispitivanje svedoka/oštećenog Vlade Bošnjakovića

Ispitivanje svedoka/oštećenih vrši se putem video-konferencijske veze iz Županijskog suda u Osijeku.

Na dan napada na Lovas 10.10.1991. godine, nalazio se u selu. Po početku napada, sa nekim komšijama je otišao iz sela, ali se vratio zbog roditelja. Sa ostalim meštanima Hrvatima, 17.10.1991. bio je zatvoren u dvorište Zemljoradničke zadruge, gde su ih srpski vojnici zverski tukli puškama, cevima, plastičnim crevima i ubadali ih nožem. Sutradan su većinu zatvorenih odveli do parcele sa detelinom izvana sela i naredili im da se kreću pomerajući noge levo-desno. Rekli su im da ni u kom slučaju ne smeju da zalegnu na zemlju. Dok su se kretali detelinom, došlo je do eksplozije mine, a odmah potom srpski vojnici su pucali u njih. Nakon što je pucnjava prestala, naišlo je neko vojno vozilo iz kojeg je izišao oficir JNA. Tom oficiru su vojnici rekli da su doveli meštane Hrvate da očiste mine koje su prethodno na tom mestu postavili. On je rekao da je mine postavila JNA i naredio da prestanu sa zlostavljanjem meštana. Po naređenju vojnika, deaktivirao je neeksplozirane mine na taj način što je grickalicama za sečenje noktiju presekao žice kojima su mine bile povezane. Sve mine preneo je do ceste.

Pitanja zamenika tužioca

Pre napada na Lovas meštani su organizovali seoske straže, ali u selu nije postojala vojna jedinica koja je branila selo. Tokom minobacačkog napada na selo, dve mine su pogodile dve kuće, a nakon toga otišao je na salaš pored sela. Kada se sutradan vratio u selo, na kapiji je zatekao belu tkaninu, a roditelji su mu rekli da su to morali da stave u znak predaje. Odmah po napadu, srpski vojnici su mnoge meštane Hrvate uhapsili i zatvorili u podrum Mesne zajednice i radionicu Zemljoradničke zadruge. U podrum Mesne zajednice bio je zatvoren njegov teča Marko Damjanović, koji je tada i ubijen. U centru sela video je tela Stipe Randulića i njegove žene. Optužene Ljubana Devetaka, Milana Devčića, Milana Radojčića i Željka Krnjajića poznaje, ali mu nisu poznate njihove uloge u selu nakon napada jer je sve vreme na Ekonomiji obavljao prinudni rad, hraneći ovce koje su se tu nalazile. Naređenje za obavljanje tog rada dobio je od optuženog Milana Radojčića. Optuženog Ljubana Devetaka video je 17.10. uveče kada je on došao, predstavio se kao šef sela i izdvojio desetak zatvorenih meštana Hrvata. Zatvorene meštane čuvali su naoružani pripadnici paravojne jedinice *Beli orlovi*, a jedan od njih koga je zapamtio kao Petronija, od zatvorenika je oduzeo novac i vrednije stvari. On je takođe Josipu Turkalju nožem odsekao kosu. Srpski vojnici su posebno jako tukli Boška Bođanca, Ivana Kraljevića, Matu Kraljevića, Ivana Conjara, Marka, Ivana i Tomu Sabljaka. Čuo je kada su vojnici Peru Luketića pitali gde su mu sinovi. Saznao je da su njega i njegove sinove Duku i Antu Luketića vojnici odveli odatle.

Iz Lovasa je otišao 24.12.1991.

Pitanja branilaca optuženih

Optuženog Milana Devčića je nakon napada na selo viđao često i posredno zna da je on tada bio komandir stanice policije. Video je kada je Petronije Ivicu Žakovića ubô nožem u debelo meso.

Meštane ranjene na minskom polju srpski vojnici su zatvorili u seoskoj ambulanti. Neki vojnik je vojnicima koji su ih čuvali naredio da Petroniju nikako ne dozvole da uđe do ranjenika.

Pitanja predsednice veća

Na minskom polju ubijeni su Antun Panjik, Zlatko Panjik, Marjan Marković, Ivan Sabljak, Marko Sabljak, Tomo Sabljak, Marko Vidić, Mato Hodak, Ivan Kraljević, Mato Kraljević, Zlatko Božić i drugi čijih imena se ne seća.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Do minskog polja sproveli su ih vojnici u vojnim maskirnim uniformama, koji su u dvorište Zemljoradničke zadruge došli nešto pre toga. Razminiranje mina na minskom polju vršio je po naređenju nekog od vojnika koji su ih doveli. Na pitanje punomoćnice oštećenih Nataše Kandić, svjedok/oštećeni je rekao da je siguran da je optuženi Ljuban Devetak u dvorište Zadruga došao 17.10. uveče, kada je zatvorenim Hrvatima rekao da je komandant sela i izdvojio desetak zatvorenika.

Ispitivanje svjedokinje/oštećene Bernadice Ozdanovac

Na dan napada na Lovas nije bila u selu. Neko vreme po napadu čula je da su srpski vojnici ubili njene roditelje Marina i Katarinu Balić.

Pitanja zamenika tužioca

Činjenice o ubistvu svojih roditelja saznala je iz razgovora sa Maricom Peulić, koja joj je rekla da je videla kada su njenu majku srpski vojnici odveli prema brdu gde je kasnije pronađeno njeno telo. Saznala je da je njena majka neposredno pre ubistva odlazila u prostorije Mesne zajednice gde ju je optuženi Ljuban Devetak ošamario, od čega je ona pala sa stolice.

Pitanja branioca optuženih

Na pitanje punomoćnice oštećenih, svjedokinja/oštećena je rekla da ne zna da li su njeni roditelji ubijeni zbog pripadnosti njene braće hrvatskim oružanim snagama, a da razloge njihovog ubistva zna optuženi Ljuban Devetak jer je neposredno pre toga saslušavao i ošmario njenu majku.